

Sandnes kommune
Postboks 583
4305 Sandnes

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Sandnes kommune – Tillatelse til utfylling i sjø på eiendommen 69/580, nordre Luravika, Sandnes kommune

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra Sandnes kommune datert 03.11.2017, og har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø. Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 360 m³, som samlet vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 745 m². Villkårene fremgår på sidene 6-8.

Fylkesmannen understreker at god badevannskvalitet må sikres for at badeplassen skal være av verdi for samfunnet.

Vi varsler gebyr for saksbehandling av saken.

Vedtaket kan påklages innen tre uker

Vi viser til søknad datert 03.11.2017 der Sandnes kommune søker om tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø på ved eiendommen 69/580, nordre Luravika, Sandnes kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter.

Søknad/bakgrunn

Sandnes kommune planlegger/undersøker mulighetene for å tilrettelegge for en offentlig bynær badeplass i nordre ende av Luravika. En del av tilretteleggingen går ut på å lage et større oppholdsareal på land. I den forbindelse søkes det om en utfylling i sjø. Utfyllingen vil berøre et sjøbunnsareal på ca. 745 m², derav ca. 510 m² vil benyttes til ny strandsone og 235 m² fylling til nytt gressareal. Fyllingsdybden varierer fra 0 til 1,9 m over hele arealet, og søker har beregnet et behov for en utfyllingsmengde på ca. 360 m³. Tiltakshaver ønsker å ha klar badeplassen til badesesongen 2018. Det er planlagt å gjennomføre utfyllingsarbeidene fra lekter/båt for å unngå konflikt med Bane Nor SF jernbanespor. Som et avbøtende tiltak mot bl.a. partikkelspredning har søker foreslått å benytte fiberduk under utfyllingsarbeidene.

Det var opprinnelig planlagt en større utfylling, men av hensyn til stabilitetsutfordringer¹ grunnet bløte sedimenter og topografi er utformingen blitt endret².

¹ Rambøll (2017). Luravika badeplass – stabilitetsvurdering av fylling i sjø. G-not-001. Datert 27.09.2017.

² Rambøll (2017). Luravika badeplass – stabilitetsvurdering av fylling i sjø. G-not-003. Datert 18.12.2017

Miljøforhold:

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Ifølge temakart-rogaland³ er det ikke registrert viktige naturtyper i eller i nærheten av det planlagte utfyllingsområdet. Biologiske utredninger⁴ med fokus på marine naturtyper i området har imidlertid påvist to uregistrerte forekomster av den viktige naturtypen ålegraseng i Luravika, der smalt ålegras (*Zostera angustifolia*) dominerer. Bare den største og nærmeste ålegrasforekomsten ble verdisatt som viktig (verdi B) marin naturtype av Ecofact i 2009. Det er om lag 80 meter fra denne ålegrasforekomsten til det omsøkte tiltaksområdet. Ålegrasenger er en svært produktiv marin naturtype som er viktig for det biologiske mangfoldet. De fungerer bl.a. som oppvekst-, beite- og skjulested for mange arter som torsk, ål, sjøørret og krepsdyr. Ålegraset har også en viktig funksjon ved å stabilisere og modifisere bunnsedimentet gjennom sitt omfattende rotsystem. Ålegrasforekomstene overlapper med et lokalt viktig gytefelt for torsk (februar – april), og er trolig viktig for Luravikas funksjon som viktig viltområde for andefugler. Luravika har tidligere blitt beskrevet⁵ som et vintersamlingssted for andefugl, særlig stokkand. Det er foretatt registreringer av mange trua, nær trua og sårbare fuglearter i Luravika slik som bl.a. sothøne, sjøorre, lomvi, hettemåke, makrellterne og ærfugl. Noe lengre ut i Gandsfjorden er det registrert gytefelt for sild (juli-oktober) og brisling (april-juni).

Vannforekomst

Ifølge vannmiljø er tiltaksområdet en del av vannforekomsten «Gandsfjorden-indre» som er definert som «beskyttet kyst/fjord». Økologisk tilstand er definert som «moderat», og kjemisk tilstand er definert som «oppnår ikke god». Forventet tilstand for perioden 2022-2027 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «oppnår god».

Bunnforhold og sediment

Sedimentundersøkelser⁶ har vist at sjøbunnen i tiltaksområdet består av sand, dybdene skal ligge mellom 0 og 1 meter. Luravika er åpen ut mot Gandsfjorden noe som sikrer god vannbevegelse⁷. Sedimentundersøkelsen viste at sjøbunnsedimentene i eller nært tiltaksområdet var rene iht. Miljødirektoratets veileder M-608/2016.

Planforhold

Det omsøkte tiltaksområdet er avsatt til badeplass/-område i reguleringsplan⁸. Det er gitt dispensasjon fra reguleringsplanen krav til støyskjerming og flytting av marine naturtyper i vedtak av 25.01.2018⁹. Det er også gitt dispensasjon fra kravet om at Lurabekken legges i kulvert. Forutsetningen er at det etableres boblegardin slik at det forurensa vannet fra Lurabekken ledes bort fra badeplassen.

Grunneierforhold

Bane Nor SF eier eiendommen. Tiltaket kan ikke gjennomføres uten avtale med grunneier.

---

³ www.temakart-rogaland.no

⁴ Ecofact (2009). Områderegulering for Luravika – Biologiske utredninger med fokus på viktige naturtyper. 2009-68.

⁵ Ecofact (2009). Statens vegvesen. Gandsfjordforbindelsen. Konkskensutredning for miljø. Datert 30.06.2009.

⁶ Rambøll (2017). Miljøteknisk vurdering av sedimentene på sjøbunnen ved Luravika badeplass. M-not-001.

⁷ Det Norske Veritas (DNV) (2010). Luravika, marine forhold og badestrand. 01.11.2010.

⁸ Sandnes kommune. Endret reguleringsplan for Luravika. Plan id. 2008123. 22.11.2011.

⁹ Dispensasjon og rammetillatelse for badeplass gis etter plan- og bygningsloven §§ 19-2 og 20-3 jf. 21-4 (3). Sandnes kommune 25.01.2018

Høring

Søknaden ble lagt ut til offentlig ettersyn i Sandnes kommune i desember 2017 - januar 2018, iht. § 36-6 i forurensningsforskriften. Søknad ble også kunngjort i Stavanger Aftenblad og på Fylkesmannen i Rogaland sine nettsider.

Fylkesmannen mottok 4 høringsuttalelser til søknaden

Sandnes kommune

Sandnes kommune opplyser om flere forurensningskilder ved Luravika, blant annet flere kilder som kan bidra til forurensning fra Lurabekken (bolighus, forretninger, næringsområder ved Vibemyr og Larsamyra, bensinstasjoner og verksted). I tillegg beskriver de den nedlagte kommunale fyllplassen Varatun, der overvannet fra området ledes til Lurabekken.

Sandnes kommune refererer til sin byggesaksbehandling der det er satt flere vilkår, blant annet at tiltakshaver må gjennomføre tiltak som sikrer at forurenset vann fra Lurabekken ikke bidrar til forurensning av badestranden, spesielt i forhold til termotolerante koliforme bakterier (TKB). Videre viser kommunen til naturforhold ved Luravika, blant annet viktigheten som beite- og rasteområde for andefugler som brukes hovedsakelig vår, høst og vinter av stökkender og et mindre antall andre fugler. Et bredt utvalg av fugler er registrert i området.

Sandnes kommune fokuserer på behov for å sette vilkår for å unngå oppvirvling og spredning av stedlige sedimenter. Dette for å unngå nedslamming, både under arbeidet og som følge av erodering etterpå, av hensyn til ålegraseng og annet naturmiljø og fugleliv i sjøområdet. De fokuserer også på at utfyllingsmassene må være rene.

Bane NOR SF

Bane NOR er hovedsakelig opptatt av sikkerheten for jernbanesporet og understreker at tiltaket krever tillatelse etter jernbanelovens § 10, samt grunneieravtale. Videre påpeker Bane NOR at mottatte grunnundersøkelser viser at det er oppdaget kvikkleire i nordenden av utfyllingsområdet. Bane NOR har bedt om dokumentasjon fra tiltakshaver/Rambøll som viser at tiltaket ikke medfører risiko for utrasing av jernbanefyllingen under og etter utførelsen.

Fiskeridirektoratet region Sør

Fiskeridirektoratet ser på det som svært negativt at viktige naturverdier ødelegges. De viser til at hele Gandsfjorden er et lokalt viktig gytefelt for torsk, og at det noe lengre ut i fjorden er registrert gytefelt for sild og brisling, og det foregår fiske i området. Fiskeridirektoratet mener at tiltaket likevel ikke vil være til hinder for fiskeriinteressene i området grunnet dets omfang.

Museum Stavanger

Stavanger maritime museum kjenner ikke til skipsfunn eller automatiske fredet kulturminner som berøres av det omsøkte tiltaket, men minner om plikten til stanse arbeidet og varsle kulturminnemyndighetene dersom det oppdages kulturhistorisk materiale.

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

I henhold til forurensningsforskriften § 36-4, andre ledd, ble søker forelagt innkomne uttalelser, og gitt anledning til å komme med merknader til disse.

Søker har ingen kommentar til innkomne høringsuttalelser.

Fylkesmannens kommentarer til høringsuttalelsene

Sandnes kommune uttaler om TKB og badevannskvalitet, samt tiltak for å sikre badevannskvalitet, i sin uttalelse. Spørsmål rundt badevannskvalitet er ikke tatt hensyn til når det gjelder behandling av søknaden om utfylling, men blir ivaretatt av kommunes vilkår i Bygningssjefens tillatelse til tiltaket.

Fylkesmannen viser til vurderinger og fastsatte vilkår i tillatelsen, og har ellers ingen andre spesielle merknader til innkomne uttalelser.

Fylkesmannens vurdering

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at den beskyttede kyst/fjord vannforekomsten «Gandsfjorden-indre» endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Fylkesmannen har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forurensningsloven.

Miljøpåvirkning

Forurensning

Sedimentprøver har vist at sjøbunnsedimentene i tiltaksområdet ikke var forurenset, noe som trolig kan knyttes til kornstørrelse-sammensetningen. I enkelte av prøvepunktene, i et avgrenset område nærmere småbåthavnen, ble det observert noe som kan være olje i sedimentet. Prøvetakning¹⁰ av sjøbunnsedimentene utenfor tiltaksområdet viste at de var forurenset av tributyltinn (TBT) tilsvarende tilstandsklasse V (svært dårlig) iht. M-608/2016. Sjøbunnsedimentene her hadde et høyere innhold av finstoff enn det som er her generelt. Det er flere potensielle forurensningskilder i området. Det er bl.a. et tankanlegg (Statoil) for petroleumsprodukter på Lurahammeren. Videre er det en småbåthavn i nærheten, og sjøbunnsedimenter i og nær småbåthavner er ofte forurenset av miljøgifter. Nord for småbåthavnen har Lurabekken utløp. Ifølge DNV rapporten fra 2010 er bekken, grunnet utslipp, forurenset av kloakk og miljøgifter.

---

¹⁰ Rogalandforskning (2006). Analyse av miljøgifter i sediment ved Somaneset, Sandnes havn.

Spredning av finstoff og nitrogenforbindelser fra utfyllingsmasser

I anleggsperioden vil det kunne bli vasket ut steinpartikler, støv og sprengstoffrester til sjø. Høyt innhold av partikulært materiale i vannmassene og partikkelspredning som følge av tiltakene vil i seg selv kunne påvirke marine organismer negativt. Partikler fra sprengstein har et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og har lettere for å feste seg på fiskens gjeller. Dersom partikkelspredningen holdes kontrollert, innenfor siltgardin, vil påvirkningen fra tiltakene være begrenset.

Utfylling av sprengstein i sjø vil medføre spredning av nitrogenforbindelser (sprengstoffrester fra massene). I følge Norconsult sine vurderinger i forbindelse med Ryfastprosjektet, vil nitrogenforbindelsene bestå av omtrent 50 % ammonium-forbindelser og 50 % nitratforbindelser. Ammoniakk er akutt giftig i lave konsentrasjoner for fisk. Nitratforbindelser kan føre til overgjødning av vannmassene. Det er antatt at sjøens naturlige bufferegenskap vil bidra til at konsentrasjonen av nitrogenforbindelser raskt vil fortynnes/finnes som ammonium og ikke ammoniakk, og at spredning av nitrogenforbindelser derfor kun vil ha en lokal effekt.

Spredning av plastavfall

Det har de siste årene blitt et økt fokus rundt utslipp av plast fra sprengsteinsmasser som fylles ut i sjø. Plastavfall i sjø er et stort problem både lokalt, nasjonalt og globalt. Fylkesmannen i Rogaland har derfor skjerpet kravene knyttet til dette. Fylkesmannen vil kun kunne tillate og fylle ut med masser med mindre mengder rester av plast, under forutsetning at det er skyteledninger som synker. Det forutsettes da at tiltakshaver gjennomføre de tiltak som kreves for å hindre all spredning av plastavfall i sjø.

Stabilitet

Det kommer frem av Rambølls rapport¹¹ at det er oppdaget kvikkleire i den nordre enden av utfyllingsområdet, og at det er ikke påtruffet fjell ved undersøkelsene. Stabilitet, både under arbeidet og i ettertid, er viktig i forhold til partikkelspredning til nærliggende ålegrasenger. Eventuell utrasing av utfyllingen vil kunne medføre nedslamming av ålegras og ødeleggelse av en viktig naturtype. Den opprinnelige, planlagte utfylling oppnådde ikke tilfredsstillende stabilitet. Utfyllingen er derfor redusert og har en sikkerhetsfaktor mot utglidning (F) på 1,8 (krav ifølge NVE veileder¹², $F \geq 1,4$).

Samlet miljøpåvirkning

Permanent arealbeslag i tiltaksområdene, samt endringer i landarealets utforming kan føre til endringer i lokale strømforhold, men denne påvirkningen antas å avgrenses til å være svært lokalt. Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til partikkelspredning. Partikkelspredning kan påvirke vannforekomstens tilstand i negativ retning, samt forringe produksjonsmuligheter for fisk og andre marine organismer. Avbøtende tiltak vil bidra til å redusere/begrense partikkelspredningen. Tiltaksområdet er påvirket av menneskelig aktivitet, og Fylkesmannen vurderer det ikke som sannsynlig at arbeidene, utført i henhold til fastsatte vilkår, vesentlig vil skade naturmangfoldet i området. Eventuell forringelse av vannmassene forventes å være relativt kortvarig og avgrenset av tidsrommet arbeidet pågår.

På bakgrunn av arbeidenes omfang og varighet, mener Fylkesmannen at det omsøkte tiltaket, utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet, jf. miljømålet i vannforskriften § 5.

---

¹¹ Luravika badeplass – stabilitetsvurdering av fylling i sjø. Rambøll Norge AS. G-not-001.

¹² NVE Veileder 7-2014. Sikkerhet mot kvikkleireskred – vurdering av områdestabilitet ved arealplanlegging og utbygging i områder med kvikkleire og andre jordarter med sprøbruddegenskaper. Norges vassdrags- og energidirektorat.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil kunne føre til oppvirvling av sedimenter. Det viktig at arbeidene utføres på en måte som i størst mulig grad hindrer oppvirvling og partikkelspredning i vannmassene.

For å hindre partikkelspredning har søker foreslått å legge ut fiberduk før utfylling. Med hensyn til føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 er vår vurdering at arbeidene må utføres innenfor siltgardin, for å hindre partikkelspredning ut av tiltaksområdet som følge av arbeidene. Fiberduk og siltgardin vil være tilstrekkelige løsninger for å hindre spredning av sedimenter.

Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene.

Konklusjon

Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket av tiltaket. Tiltaket skal imidlertid utføres i et område som allerede er påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep, og det skal gjennomføres i løpet av et begrenset tidsintervall. Det er derfor ikke sannsynlig at tiltakene, utført i henhold til fastsatte vilkår, vil gjøre ytterligere skade på naturmangfoldet.

Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til arbeidene i nordre enden av Luravika på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad datert 03.11.2017, samt opplysninger fremkommet under behandling av saken.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av sin behandling av omsøkt tiltak ved Vinterhavn plassere anleggsarbeidene i en risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, lokale forhold, samt de opplysninger som har fremkommet av søknad og i søknadsprosessen, blir anlegget plassert i **risikoklasse 4**. Plasseringer i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formel kontakt mellom tiltakshaver og Fylkesmannen.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16 og forurensningsforskriften § 22-6 gir Fylkesmannen i Rogaland på visse vilkår Sandnes kommune tillatelse til utfylling i sjø ved eiendommen 69/580, nordre Luravika, Sandnes kommune.

Tillatelsen omfatter utfylling av ca. 360 m³ masser i sjø, som samlet vil berøre et sjøbunnareal på ca. 1100 m².

Det stilles nedenfor vilkår om tiltak for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljø.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Sandnes kommune er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre Sandnes kommune sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.
2. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter Sandnes kommune å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Fylkesmannen skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
3. Arbeider i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø:
  - 3.1. Utfylling av sprengsteinsmasser skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingen under og etter avsluttet arbeid.
  - 3.2. Før utfylling i sjø skal sjøbunnen sikres ved utlegging av fiberduk i hele utfyllingsområdet. Fiberduken skal sikres mot skade på eller forskyvning som kan forårsake spredning av forurensede bunnsedimenter. Under utfylling skal det føres kontroll med at fiberduken er uskadet og ligger som tiltenkt. Duken skal legges på sjøbunnen tre meter utenfor fyllingsfoten.
  - 3.3. Før arbeidene påbegynnes skal det monteres siltgardin/partikkelbarriere rundt tiltaket. Gardinen skal være montert slik at partikkelspredning ut av dette området ikke forekommer. Det skal utføres daglig visuell inspeksjon av siltgardin for å sikre at de fungerer etter hensikten. Inspeksjonen skal loggføres. Siltgardin skal ikke demonteres før 14 dager etter at arbeidene er avsluttet.
  - 3.4. Eventuelle bevegelser av lekter/båt inn og ut av siltgardin må foretas forsiktig slik at partikler ikke spres.
  - 3.5. Utfyllingsarbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulert materiale virvles opp og spres i de åpne vannmassene.
  - 3.6. Utfyllingsmassene skal være rene. Fylkesmannen vil kun kunne tillate utfylling med masser med mindre mengder rester av plast, under forutsetning at det er skyteledninger som synker. Det forutsettes da at tiltakshaver gjennomfører tiltak for å hindre spredning av plastavfall i sjø. Utfyllingsmasser (kornstørrelse) bør vurderes nøye ut i fra lokale strømforhold, slik at massene ikke eroderer bort.
  - 3.7. Dersom det oppdages synlig partikkelspredning utenfor tiltaksområdet skal arbeidene stanses, og tiltak settes i gang.
4. Utfyllingsarbeidene skal ikke utføres mellom kl. 19:00-07:00, samt søn- og helligdager.

5. Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).
6. Før anleggsarbeidene starter, må Sandnes kommune ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet medfører partikkelspredning.
7. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er Sandnes kommune ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
8. Når arbeidet er ferdig skal Sandnes kommune utarbeide en rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
9. Tillatelsen gjelder i 3 år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved nord enden av Luravika isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut på internettssidene til Fylkesmannen i Rogaland www.fylkesmannen.no/rogaland under «Miljø og klima».

Varsel om gebyr for saksbehandlingen

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 6 jf. forurensningsforskriften § 39-4. Sandnes kommune skal derfor betale et gebyr på kr **26 200,-** for Fylkesmannens behandling av søknaden.

Eventuelle merknader til varselet sendes Fylkesmannen innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Fylkesmannen i Rogaland.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvernshjef

Kirsten Redmond Kristiansen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Kirsten Redmond Kristiansen
Saksbehandler telefon: 51568777
E-post: fmrokrk@fylkesmannen.no

Kopi til:

Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Museum Stavanger	Musegata 16	4010	STAVANGER
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 2	5003	BERGEN
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Bane Nor SF	Jærveien 340	4322	SANDNES
Kystverket Vest	pb. 1502	6025	Ålesund